

Raziyeh Khodayari, 08-677 27 13
raziyeh.khodayari@energiforetagen.se

registrator@naturvardsverket.se
Ärendenummer NV-04496-21

Remiss av Naturvårdsverkets förslag till vägledning om BAT-slutsatser

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Vi tackar för möjligheten att avge remissvar.

Vägledning om industriutsläppsbestämmelser (rapport 6702)

På s. 18, skrivs att beskrivningen av tekniker i BAT-slutsatserna inte är fullständig utan att andra tekniker kan användas om de ger samma miljöprestanda och skyddsnivå. Vi håller med att det är miljöprestandan och inte val av specifik teknik som bör styra. Det är viktigt att veta exakt vilken utformning av anläggningen som ger de lägsta nivåerna. Eftersom förutsättningar kan vara olika är det svårt att jämföra rakt av.

BAT-slutsatser och BMT

På s. 22 anges att BAT-slutsatserna och verksamheternas miljötilstånd ska gälla parallellt och sammanblandas så lite som möjligt. Det står också att *"vid tillämpningen av vad som är att betrakta som BMT enligt 2 kap. 3 § MB bör all tillgänglig kunskap beaktas. En sådan källa till kunskap är bl.a. den nedre nivån i intervallet för utsläpp reglerat i en BAT-AEL."* Om detta görs är det också viktigt att ha i åtanke att de villkor som anges i ett miljötilstånd avser en större del av anläggningens drifttid än BAT-slutsatserna.

Det är också viktigt att beakta att strikta villkor inom ett område kan påverka utsläpp inom ett annat och att låga utsläppsnivåer för flera parametrar inte självklart går att kombinera. Ett exempel är utsläpp av kväveoxider där ett lågt utsläpp kanske inte går att uppnå utan att utsläpp av exempelvis ammoniak ökar.

Föreskrifterna i IUF gäller parallellt med villkoren

På s. 23 anges att en verksamhetsutövare måste kontrollera och i miljörapporten redovisa hur både tillståndsvillkor och BAT-slutsatser uppfylls. I det stycket saknas då en hänvisning till annan lagstiftning som följer av IED, exempelvis förordningarna för stora förbränningsanläggningar och avfallsförbränning. Utsläpps begränsningsvärden kan således behöva redovisas enligt tre olika delar i

lagstiftningen: miljötillståndet, BAT-slutsatser och en förordning som SFS 2013:253.

BAT-slutsatser och tillstånds rättskraft

Det anges att BAT-slutsatser som ställer strängare krav på en verksamhet än vad miljötillståndet gör bryter tillståndets rättskraft. Det kan ses som en självklarhet, men här måste hänsyn tas till att villkor i miljötillståndet inte på ett enkelt sätt kan jämföras med BAT-AEL:er vilka endast gäller vid normal drift.

På s. 27 anges att *"Naturvårdsverkets tolkning är att man, för att inte underimplementera direktivet (bl.a art. 11, 14 och 15), måste ha som utgångspunkt att BAT-slutsatserna ska tillämpas på hela anläggningen. Sedan kan t.ex. vad som anges i BAT-slutsatserna innebära att de har en snävare räckvidd i det enskilda fallet"*. Är detta verkligen rätt? Hur ska BAT-slutsatser kunna tillämpas på något som inte är IED-verksamhet?

Industriutsläppsförordningen (IUF) – grundläggande krav

På s. 28 anges att det är vanligt med fotnoter till BAT-AEL-tabeller och att dessa är en del av BAT-AEL:en. Det är ett viktig påpekande.

På s. 31 skriver Naturvårdsverket att *"Den huvudsakliga industriutsläppsverksamheten är alltså ett begrepp som avser två eller fler industriutsläppsverksamheter inbördes förhållanden"*. Här hänvisar Naturvårdsverkets till stycket ovanför som härrör från förordningsmotiven (s.20). Det är svårt att se kopplingen mellan Naturvårdsverkets tolkning om två eller flera huvudsakliga industriutsläppsverksamheter och texten i förordningsmotiv som beskriver två olika verksamheter i ett sågverk. Den mindre verksamheten träimpregneringen är huvudsaklig industriverksamhet medan den stora sågverksverksamheten inte är en industriutsläppsverksamhet. Hur skulle läsaren kunna dra slutsatsen att *"den huvudsakliga industriutsläppsverksamheten"* är alltså ett begrepp som avser två eller fler industriutsläppsverksamheter är otydligt.

s. 33, Det saknas kunskapsåterföring från genomförda alternativvärdesprövningar som gjorts. Skriv en kommentar om sådana inte finns.

Vägledningen är för teoretiskt på flera ställen bland annat under avsnittet dubbla värden i BAT-AEL:er. Det hade varit bra med exempel. Det saknas vägledning om en IED-verksamhet som helt saknar BAT-slutsatsdokument exempelvis för deponering.

På s. 38 beskrivs industriutsläppsverksamheter som träffas av två huvudsatser. Tolkningarna på sidorna 31 och 38 försvårar användningen av reglerna kring huvudverksamhet och sidoverksamhet. Lagstiftaren har valt att förenkla tillämpningen av BAT-slutsatserna och på grund av det infört olika tillämpningsregler för huvudverksamhet och sidoverksamheter. Grundsynen har varit att det finns en huvudverksamhet med en BAT-slutsats och resten av

industriutsläppsverksamheten är sidoverksamheter, där kan det handla om flera BAT-slutsatser. Med två eller flera BAT-slutsatser som huvudverksamhet blir tillämpning av begreppet huvud/sidoverksamheter rättsosäker och öppen för varierande tolkningar. Det saknas vägledning om vad som gäller för de olika tidpunkterna, det vill säga när slutsatser börjar gälla för verksamhetsutövare, på Naturvårdsverkets hemsida.

Egenkontroll och tillsyn när BAT-slutsatser har offentliggjorts, s. 39

På s. 33, första stycket, anges att bedömningen av om en driftstörning är att betrakta som onormal drift eller ej bör ske utifrån de specifika förutsättningarna i det enskilda fallet. Detta medför också att vad som är onormal drift inte alltid går att fastställa automatiskt utan kräver en bedömning.

Under rubriken "Kontroll vid normala driftförhållanden" skriver Naturvårdsverket att det inte behövs någon sammanställning över generellt beskrivna situationer som kan komma att klassas som onormala driftförhållanden utan att det räcker med en tillbakasyftande sammanställning. Hur fungerar detta tillsammans med BAT 18 i BAT-slutsatserna för avfallsförbränning där det uttryckligen står att man ska identifiera potentiella OTNOC-situationer? Samma skrivning återfinns även i BAT 10 i BAT-slutsatserna för stora förbränningsanläggningar.

Vidare anges att tillsynsmyndigheten ska underrättas omedelbart om en BAT-AEL inte följs. Vad innebär i detta fall ordet "omedelbart"? Frågeställningen uppstår både om ett överskridande inträffar utanför kontorstid och om överskridandet efter bedömning kan hänföras till onormal drift och alltså inte med automatik kan klassas som ett överskridande (se s. 27, *När och på vilket sätt BAT-slutsatser ska följas*).

I den tidigare vägledningen står: "*Om verksamhetsutövaren inte är nöjd med tillsynsmyndighetens ställningstagande finns möjlighet att begära ett skriftligt, överklagbart beslut*". Detta verkar ha tagits bort i den uppdaterade vägledningen. Varför och vad är konsekvenserna?

s. 40, under avsnittet tillsynsmyndighetens åtgärder om BAT-slutsatser inte uppfylls, tydliggör vilka åtgärder och straffsanktioner som gäller. Detsamma gäller under avsnittet straffsanktioner på s. 51. I föregående vägledning finns en argumentation om hur 1 kap 9§ IUF och 1 kap 8§ IUF ska tolkas i förhållande till varandra. Det var visserligen inte helt tydlig i föregående vägledning men resonemanget behövs. Finns det exempel på överskridanden av BAT-AEL:er som lett till straffsanktionering?

s. 41, Naturvårdsverket skriver att ställningstaganden i sådana frågor får i stället avgöras inom ramen för andra beslut för vilka det finns författningsstöd, exempelvis ett föreläggande enligt 26 kap. 9 § MB om att följa ett begränsningsvärde enligt en BAT-AEL. Det är en vag formulering. Tydliggör med ett exempel.

Det står att "*ett sätt att dela in industriutsläppsverksamheterna i olika kategorier för tillsynsfrekvens utifrån miljörisk, är att använda sig av den redan etablerade*

indelningen i A- och B-verksamheter (enligt MPF)". Det är en oklar formulering. Vad finns det för andra sätt? Ska det vara godtyckligt för tillsynsmyndigheterna att göra olika bedömningar i olika delar av landet? Även texten om rapporteringsskyldighet behöver tydliggöras med att en huvudverksamhet kan träffas av flera BATC-dokument.

På flera ställen i vägledningen refereras till mark- och miljödomstolar. Tydliggör referenserna.

Vägledning om dispenser enligt 1kap. 16 § industriutsläppsförordning:

På s. 6 anges att "*en ansökan om dispens ska göras hos miljöprövningsdelegationen (MPD)*". Varför har Naturvårdsverket valt att låta dispensprövningar ligga hos MPD även för verksamheter som normalt provas i MMD? Borde det inte göras av den myndighet som prövar verksamheten normalt sett?

Naturvårdsverket skriver flera gånger att dispenser ska tillämpas restriktivt. Vägledningen fokuserar på motiveringar till ansökningar som har fått avslag och inte lika mycket på motiveringar till ansökningar som har beviljats dispens. Statistiskt har 12 % av inlämnade ansökningar fått avslag (7 av 58 stycken) men för LCP är siffran annorlunda 50 % avslag (4 av 8 stycken). Här är tillämpningen av dispenser mer restriktivt. Plockar man bort LCP-BAT från statistiken så är avslagen endast 6 %. Det är intressant att förstå varför LCP-verksamheterna skiljer sig när det gäller avslag jämfört med övriga BAT-verksamheter.

Det kan ibland finnas skillnader i hur anläggningar utformas i olika delar av Europa. För avfallsbehandling är Sverige relativt unika i att vi har kombinationsanläggningar med många delverksamheter. Skulle inte det kunna vara skäl för att bedöma olika?

OTNOC-värden

Det är svårt att förstå vad man ska göra med OTNOC-värden. De ska mätas, men räknas bort i alla sammanställningar och uppföljning av villkor etcetera. Hur länge ska de sparas och finnas tillgängliga för tillsynsmyndigheten? Kan man få några konsekvenser på grund av dessa värden? Start och stopp ska ju exempelvis inte räknas med enligt villkor, men vad har tillsynsmyndigheten rätt att göra om OTNOC-värdena är höga?

Tidsbegränsade dispenser som avser kortare tidsperioder, s. 16

Här anges också längre tidsperioder i slutet av avsnittet. Det behöver tydliggöras.

Tydligare vägledning kring dispenser krävs för IED-verksamhet

Förtydliga hur ser dispenser för BAT ut i jämförelse med SFS 2013:252, 84§? Om man har dispens enligt 84§, behöver man även dispens från BAT? Och när dispenser enligt 84§ går ut 31/12 2023? Gäller både krav i BAT och SFS 2013:252

direkt 1/1 2024 då, eller kan anläggningen då få förlängd tid på sig att klara BAT på grund av investeringscykler etcetera (s.16)?

Under kap. 6 står att *"Det är endast de tre skäl som framgår av 1 kap. 16 § IUF som får beaktas vid bedömningen av om det finns grund för dispens"*. Tydliggör dessa under kapitlet.

Stockholm som ovan

Henrik Wingfors

Enhetschef Energisystem, Energiföretagen Sverige